

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 13Csp/137/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120209257
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Revický
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:8120209257.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom Mgr. Petrom Revickým v právnej veci žalobcu: Y. U., W.. XX.X.XXXX, F. N. X, XXX XX U. Š., zastúpeného spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s.r.o., Kuzmányho 29, 040 01 Košice, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpenému JUDr. Katarínou Hegedüšovou, advokátkou, Majerníkova 3/ A, 841 05 Bratislava, o zaplatenie 714,04 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 357,02 Eur spolu s 5% ročným úrokom z omeškania zo sumy 357,02 Eur od 3.8.2020 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

Žalobca m á n á r o k voči žalovanému na náhradu trov konania v rozsahu 100 % vychádzajúc z prisúdenej sumy s tým, že o ich výške rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu 5.8.2020 sa žalobca domáhal, aby súd rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť mu primerané finančné zadosťučinenie vo výške 714,04 Eur s príslušenstvom .

2. Žalobu odôvodnil tým, že medzi ním ako spotrebiteľom a žalovaným ako veriteľom došlo k uzatvoreniu Zmluvy o úvere č. XXXXXXXX zo dňa 27.05.2008, Zmluvy o úvere č. XXXXXXXX zo dňa 23.09.2008, Zmluvy o úvere č. XXXXXXXX zo dňa 22.12.2008, Zmluvy o úvere č. XXXXXXXX zo dňa 22.05.2009 a Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 23.09.2010, pričom z dôvodu bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetných zmlúv bol povinný veriteľovi uhradiť iba skutočne poskytnuté finančné prostriedky na podklade týchto zmlúv (istín poskytnutých úverov). Vzhľadom na to, že na predmetné zmluvy veriteľovi uhradil finančné prostriedky značne prevyšujúce poskytnuté plnenie zo strany veriteľa, na ktoré veriteľ nemal právny nárok, na strane veriteľa došlo k bezdôvodnému obohateniu, ktorého vydania sa domáhal v konaní vedenom pred Okresným súdom Prešov pod sp. zn.: 17C/156/2016. Žalobca ďalej uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 18.04.2018 vydaným v uvedenom konaní, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 19.12.2018, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 13.11.2018 č.k. 17Co/143/2018-273 (pozn. súdu: ďalej len „rozsudkami v základnom konaní“), došlo zo strany súdu k právoplatnému uloženiu povinnosti žalovaného vydať mu bezdôvodné obohatenie vo výške 3.570,22 EUR spolu s príslušenstvom, a to z dôvodu, že zo strany žalovaného došlo k porušeniu práv na ochranu spotrebiteľa, ktorého integrálnou súčasťou je ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami, nekalými obchodnými praktikami, právo na pravdivé a úplné informácie o zmluvnom vzťahu, právo na konanie s odbornou starostlivosťou zo strany veriteľa garantovaných ustanoveniami § 52 a nasledujúce zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch,

zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, bližšie špecifikovaných v predmetných rozhodnutiach. Podľa žalobcu vzhľadom na tieto skutočnosti a na ustanovenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa vznikol žalobcovi ako spotrebiteľovi nárok na primerané finančné zadostučinenie, ktorého sa podanou žalobou domáha.

3. Žalobca poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30.1.2019, sp. zn. 6Cdo/127/2017 a uviedol, že na základe jeho záverov možno konštatovať, že úspešným uplatnením práva na súde je nutné rozumieť právoplatné rozhodnutie súdu o priznaní nároku zo spotrebiteľskej zmluvy, alebo určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky, či zrušenie rozhodcovského rozsudku ak vychádza z neprijateľnej rozhodcovskej doložky a pod. V prejednávanom prípade je podľa žalobcu táto podmienka splnená právoplatnými rozsudkami v základnom konaní, ktorými konajúci súd priznal žalobcovi právoplatný nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia celkovo vo výške 3.570,22 EUR s príslušenstvom, kde žalobca úspešne uplatnil porušenie svojich práv na súde. Vzhľadom na to žalobcovi vzniklo právo na primerané finančné zadostučinenie, ktorého sa podanou žalobou domáha, nakoľko postupom žalovaného došlo k porušeniu práv vyplývajúcich mu z predpisov na ochranu spotrebiteľa, a z jeho strany došlo aj k úspešnému uplatnenia porušeného práva na súde.

4. Vo vzťahu k výške požadovaného primeraného finančného zadostučinenia žalobca uviedol, že s prihliadnutím na vyššie uvedené rozhodnutie NS SR ako aj na samotné znenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, vznik ujmy v konaní o priznanie primeraného finančného zadostučinenia nie je potrebné skúmať a zo strany žalobcu preukazovať, nakoľko na vznik tohto práva postačuje samotné porušenie práva alebo povinnosti, čo v prejednávanom prípade je naplnené a potvrdené právoplatným rozsudkom. Jediným kritériom posúdenia výšky primeraného finančného zadostučinenia je primeranosť, a vzhľadom na to, že zo strany žalovaného došlo k neprijateľnému konaniu už na počiatku ich zmluvných vzťahov a toto vyústilo do náročných konaní pred všeobecným súdom, kde spotrebiteľ obhajoval svoje porušené práva, a na ktorom bol žalobca úspešný, domnieva sa že suma vo výške 714,04 EUR, ktorej sa podanou žalobou domáha, predstavujúca 20 % z celkovej priznanej sumy bezdôvodného obohatenia, je vo vzťahu k vyššie uvedeným okolnostiam nanajvyš primeraná. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný do dnešného dňa ani napriek výzve žalobcu dlžnú sumu nevrátil, uplatňuje si z nej aj zákonný úrok z omeškania vo výške 5% ročne, čo je o 5 percentuálnych bodov viac ako je základná úroková sadzba ECB platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Žiadne ďalšie skutkové tvrdenia na odôvodnenie uplatneného nároku (najmä jeho výšky) žalobca (zastúpený advokátom - vid' aj § 291 ods. 3 CSP) v žalobe neuviedol.

3. Žalovaný so žalobou nesúhlasil. Vo svojom písomnom vyjadrení k žalobe uviedol, že neuznáva žalobcom vznesený nárok na finančné zadostučinenie ani čo do dôvodu, ani čo do výšky s tým, že žalobca nijakým relevantným spôsobom neodôvodnil vznesený nárok na finančné zadostučinenie, a žiadna ujma, ktorá by odôvodňovala priznanie finančného zadostučinenia, žalobcovi nevznikla. Namietal, že pri rozhodovaní o tom či sa prizná primerané finančné zadostučinenie a v akej výške je potrebné zohľadniť nielen úspešnosť toho ktorého účastníka, ale aj iné okolnosti, ktoré majú vplyv na konkrétny prípad. Mal za to, že primerané finančné zadostučinenie je nutné chápať ako náhradu za spôsobenú nemajetkovú ujmu vyjadrenú v rôznych formách, a že priznanie požadovaných finančných prostriedkov prichádza do úvahy len v tých prípadoch, keď porušenie práva nie je možné už napraviť inak. Cieľom primeraného finančného zadostučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia.

Žalovaný uviedol, že rešpektuje rozhodnutie Okresného súdu Prešov spolu s rozsudkom Krajského súdu v Prešove v základnom konaní, má za to, že rozsudok má dostatočný sankčný charakter, a vzhľadom na okolnosti prejednávaného prípadu považuje prípadné priznanie náhrady finančného zadostučinenia za neprimerané.

Žalovaný ďalej vzniesol námietku premlčania s tým, že počiatok plynutia všeobecnej trojročnej premlčacej doby náhrady za nemajetkovú ujmu je podľa § 101 Občianskeho zákonníka viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu objektívne spôsobilého porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby, a premlčacia doba (objektívna) začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv (per analogiam k zásahu do práva na ochranu spotrebiteľa). V zmysle ustanovenia § 106 Občianskeho zákonníka subjektívna lehota začína plynúť okamihom, kedy sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. V danom prípade musel

mať žalobca vedomosti o týchto skutočnostiach už v čase podania žaloby, pričom pôvodná žaloba bola podaná dňa 06.05.2016.

Žalovaný tiež žiadal, aby súd pri rozhodovaní vzal do úvahy aj konanie žalobcu, ktorý sa domáha vydania finančného zadosťučinenia napriek tomu, že sám porušil viacnásobne zmluvné ustanovenia úverovej zmluvy (pozn. súdu: ktoré však žalovaný ďalej nijako nešpecifikoval).

Žalovaný uviedol, že nepostačuje všeobecná konštatácia funkcie primeraného finančného zadosťučinenia, a že žalobca neodôvodnil jasne a určite skutkové okolnosti týkajúce sa záväzkovo-právneho vzťahu medzi ním a žalovaným.

Žalovaný napokon poukázal aj na výklad slova „primerane“ a dodal, že cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nie len jeho deklaráciu, že opätovné sankcionovanie by bolo vzhľadom na predchádzajúce konanie neprimerane prísne, a že žalobcovi žiadna ujma, ktorá by odôvodňovala priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nevznikla.

Žalovaný uzavrel, že určenie konkrétnej výšky je síce vo výlučnej kompetencii všeobecných súdov, avšak sudy sú povinné výšku finančného zadosťučinenia aj riadne odôvodniť. Žalobu navrhol zamietnuť.

4. V replike k písomnému vyjadreniu žalovaného žalobca na žalobe trval a poukázal na to, že na vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie sa explicitne vyžaduje úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti na súde, ktoré predchádza vzniku práva na primerané finančné zadosťučinenie.

Vo vzťahu ku konkrétnym okolnostiam týkajúcim sa vzťahu medzi žalobcom a žalovaným žalobca poukázal na pôvodné konanie s tým, že k nemu došlo predovšetkým tým, že žalobca aktívne konal, nakoľko žalovaný vymohol od spotrebiteľa plnenie, ktoré mu podľa spotrebiteľského práva nepatrilo, čo viedlo k vzniku súdneho konania v ktorom bolo porušenie spotrebiteľovho práva deklarované. Žalobca poukázal na to, že žalovaný mohol vzniku súdneho sporu zabrániť napr. snahou o uzatvorenie zmiery, mimosúdne a pod. čím by k vzniku podmienky „úspešného uplatnenia práva“ na súde nedošlo, pričom v konaní postupoval aj konaním na odvolacom súde, a to napriek názoru vyslovenému okresným súdom, pričom konanie tým ďalej zbytočne predĺžil a odvolací súd následne potvrdil rozhodnutie okresného súdu.

Vo vzťahu k výške uplatneného primeraného finančného zadosťučinenia žalobca opätovne poukázal na jej zdôvodnenie priamo v žalobe s tým, že toto predstavuje iba 20% z priznanej sumy bezdôvodného obohatenia, ktoré sa podľa neho vzhľadom na vyššie popísané okolnosti javí ako primerané.

5. Žalovaný sa následne k replike žalobcu, okrem nad rámec svojho predchádzajúceho vyjadrenia a zopakovania svojho stanoviska písomne nevyjadril, hoci ho na to súd pri príprave pojednávania uznesením podľa § 167 ods. 4 CSP vyzval.

6. Keďže v danom prípade hodnota sporu bez príslušenstva (§ 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka) neprevyšuje sumu 1000,- Eur (tzv. „drobný spor“), súd vec v súlade s ust. § 297 CSP prejednal bez nariadenia pojednávania, a prihliadol pritom na obsah spisu a vykonané dôkazy, avšak len v rozsahu včasných a konkrétnych skutkových tvrdení strán sporu.

7. Podľa Čl. 3 ods. 2 CSP výklad tohto zákona nesmie protirečiť tomu, čo je v jeho slovách a vetách jasné a nepochybné. Nikto sa však nesmie dovoľávať slov a viet tohto zákona proti ich účelu a zmyslu podľa odseku 1.

8. Podľa Čl. 5 CSP zjavné zneužitie práva nepožíva právnu ochranu. Súd môže v rozsahu ustanovenom v tomto zákone odmietnuť a sankcionovať procesné úkony, ktoré celkom zjavne slúžia na zneužitie práva alebo na svojvoľné a bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva, alebo vedú k nedôvodným prieťahom v konaní.

9. Podľa § 149 CSP prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

10. Podľa § 153 ods. 1 CSP strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej

obranu nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania.

11. Podľa § 215 ods. 1 a 2 CSP súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu. Skutkový stav sa zisťuje procesným postupom podľa tohto zákona.

12. „Všeobecné, vágne a paušálne tvrdenia žalobcu (pozn. súdu: a nepochybne aj žalovaného) neumožňujú súdu ich vecné preskúmanie a nie sú spôsobilé byť predmetom dokazovania. Takéto nesubstancované prejavy žalobcu súd v konaní legitímne opomenie a nevykonáva vo vzťahu k ich pravdivosti žiadne dokazovanie.“ (in: Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 670. + ďalej podrobnejšie viď aj bod 32.-34. tohto odôvodnenia).

13. Súd sa vo veci oboznámil so žalobou, vykonal dokazovanie označenými dôkazmi (§ 132 ods. 1 CSP), ktorých odpis bol stranám sporu v priebehu konania doručený (§204 CSP), a na základe zhodných (resp. nespochybných) tvrdených rozhodujúcich skutočností (§ 132 ods. 1 a § 186 ods. 2 CSP) a vykonaných dôkazov zistil tento skutkový stav:

14. V konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 17C/156/2016 si žalobca ako spotrebiteľ uplatnil voči žalovanému nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 3.570,22 Eur, a to z dôvodu, že v žalobe špecifikované spotrebiteľské zmluvy uzavreté so žalovaným neobsahujú náležitosti podľa § 4 zákona č. 258/2001 Z.z. s následkami, že tieto úvery treba považovať za bezúročné a bez poplatkov, teda pre porušenia zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, a bol úspešný. Ako vyplýva z predloženého rozsudku, nárok si uplatňoval prostredníctvom advokáta (toho istého, ktorý ho zastupuje aj v tomto konaní o primerané finančné zadostučinenie), pričom Okresný súd Prešov v uvedenej veci rozhodol rozsudkom č.k. 17C/156/2016-215 zo dňa 18.4.2018 tak, že žalobcovi okrem výšky uplatnených úrokov z omeškania ohľadom jeho nároku voči žalovanému na vydanie bezdôvodného obohatenia s príslušenstvom vyhovel a rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 3.570,22 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5% od 26.4.2016 do zaplataenia, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a súčasne priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

15. Z odôvodnenia predmetného rozsudku ďalej vyplýva, že išlo o nároky súvisiace so zmluvami o spotrebiteľských úveroch, na základe ktorých žalovaný poskytol žalobcovi celkovo 5 úverov, a žalobca mu mal vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky spolu s dojednanými úrokmi a ďalšími poplatkami. Súd pritom v uvedenej veci o vydanie bezdôvodného obohatenia vychádzal z toho, že žalovaný bez toho, aby upozornil žalobcu a získal od neho informácie o účele úveru, vyznačil na týchto zmluvách ako účel úveru povolenie, aby tak obišiel zvýšenú ochranu spotrebiteľa v zmysle spotrebiteľského práva, a z toho, že ani jedna zo zmlúv o úvere neobsahovala údaj o úrokovej sadzbe, RPMN, priemernej hodnote RPMN, konečnej splatnosti, a preto všetky úverové zmluvy považoval za bezúročné a bez poplatkov s poukazom na § 4 ods. 3 poslednú vetu zákona č. 258/2001 Z.z.. Na základe toho uzavrel, že ak žalovaný prijal plnenie z bezúročných a bezpoplatkových úverov, získal tak plnenie bez právneho dôvodu s tým, že výška bezdôvodného obohatenia predstavuje rozdiel medzi celkovou sumou, ktorú uhradil žalobca žalovanému za všetkých 5 úverov 5.067,71 Eur a výškou, ktorú čerpal ako úvery 1.494,47 Eur

16. Z odôvodnenia rozsudkov v základnom konaní ďalej vyplýva, že úrok z omeškania súd priznal žalobcovi na základe toho, že „omeškanosť žalovaného nastala po doručení výzvy na vydanie bezdôvodného obohatenia dňom 26.4.2016“, z čoho vyplýva, že žalobca pred súdnym konaním žalovaného vyzval na vydanie bezdôvodného obohatenia, no mimosúdne úspešný nebol, a že žalovaný sa navyše voči uplatnenému nároku bránil aj podaním odvolania, ktoré však odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodné. Žiadne ďalšie podstatné okolnosti súvisiace s už úspešným uplatnením práv žalobcu voči žalovanému v uvedenom pôvodnom súdnom konaní pritom ale už stranami uvedené neboli a ani z predložených dôkazov nevyplývali (súd nezistil).

17. V súvislosti s eventuálnymi úvahami o ďalšom zisťovaní skutkového stavu nad rámec stranami dodaných skutkových tvrdení na vyšetrovacom princípe (v rozpore so zásadou prejednávajú), pre občasné zlé skúsenosti s právnym povedomím niektorých účastníkov súdnych konaní, súd už len pre úplnosť pripomína, že v konaní je viazaný žalobným návrhom a obranou, vrátane včas (v nich)

uvedených tvrzení rozhodujících skutečností, které ich vymezují, a důkazov označených na ich preukázanie, a preto iný skutkový stav resp. iné konkrétne okolnosti a skutočnosti (vrátane ich kvantifikácie), než tie ktoré strany konania vymezili včas (§ 153 a 154 CSP) uplatnenými prostriedkami procesného útoku a obrany, teda také ktoré žiadna zo strán určite a nezrozumiteľne netvrdila, a vo vzťahu ku ktorým žiadne konkrétne dôkazy nenavrhol, predmetom konania a posudzovania (a teda ani zisťovania a dokazovania) neboli a ani byť nemohli (§ 216 ods. 1 CSP a § 185 ods. 2 CSP). To samozrejme platí aj na prípadné ďalšie neprípustne oneskorené dodatočné dopĺňanie ďalších podstatných skutočností, resp. skutkových tvrzení (§ 153 ods. 1 v spojení s § 149 CSP), ktoré by v zmysle ust. § 140 ods. 2 CSP bolo zmenou žaloby, možnou len so súhlasom súdu a spravidla len vtedy, ak by sa tým doterajšie výsledky konania (§ 143 ods. 2 CSP) podstatne nezmenili (v odvolacom konaní dokonca absolútne neprípustnou, keďže podľa § 371 CSP meniť žalobu - ktorou je v zmysle ust. § 140 ods. 2 CSP i podstatná zmena alebo doplnenie rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe - v odvolacom konaní nemožno), a ani iné novoty (doposiaľ neuplatnené prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, okrem niektorých výnimiek), v odvolacom konaní prípustné nie sú (§ 366 CSP).

18. Podľa § 3 ods. 1 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa - každý spotrebiteľ má právo na výrobky a služby v bežnej kvalite, uplatnenie reklamácie, náhradu škody, vzdelávanie, informácie, ochranu svojho zdravia, bezpečnosti a ekonomických záujmov a na podávanie podnetov a sťažností orgánom dozoru, dohľadu a kontroly (ďalej len „orgán dozoru“) a obci pri porušení zákonom priznaných práv spotrebiteľa.

19. Podľa § 3 ods. 5 veta prvá a tretia zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa - proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

20. V danom prípade si žalobca uplatnil voči žalovanému právo na primerané finančné zadosťučinenie za to, že na súde ako spotrebiteľ úspešne uplatnil voči žalovanému porušenie predpisov na ochranu spotrebiteľa (v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 25Csp/14/2016).

21. Ako vyplýva z citovaného ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, tento nárok na primerané finančné zadosťučinenie pritom nevzniká spotrebiteľovi (ako dôsledok) za samotné primárne porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi (spotrebiteľského práva), ale až (a len vtedy - *conditio sine qua non*), keď (spotrebiteľ) na súde úspešne uplatní porušenie tohto práva alebo povinnosti (v súdnom konaní, v ktorom súd vyhodnocuje, resp. by mal vyhodnocovať, aj všetky podmienky takéhoto konania, vrátane jeho významu). Primerané finančné zadosťučinenie podľa tohto ustanovenia tak nie je sankciou za primárne porušenie práva alebo povinnosti, ale len peňažnou satisfakciou či odmenou patriacou spotrebiteľovi za to, že porušenie práva alebo povinnosti musel uplatniť resp. úspešne uplatniť (dokonca až) v súdnom konaní. Z hľadiska sankčného ho tak možno vnímať nanajvýš len ako dodatočný postih zodpovednej osoby za následný súdny spor, resp. za to, že mu nezabránila.

22. V tejto súvislosti je totiž potrebné si uvedomiť, že sankcie resp. dôsledky za (samotné) primárne porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi nastávajú automaticky a vyplývajú priamo absolútne (objektívne) z noriem objektívneho práva (zo zákonov), ktoré ich porušenie sankcionujú (napr. neplatnosťou právnych úkonov, nemožnosťou predčasného zosplatnenia úveru, fikciou o bezúročnosti a bez poplatkovosti spotrebiteľského úveru, a za určitých okolností aj z toho vyplývajúcim právom na vydanie bezdôvodného obohatenia, či neplatnosťou neprijateľných zmluvných podmienok, a pod.).

23. Nárok spotrebiteľa na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa teda (na rozdiel od obdobne označených inštitútov napr. pri diskriminácii či odškodnení za nejakú nemajetkovú ujmu) nevzniká už vtedy (preto), že bolo primárne porušené právo alebo povinnosť ustanovené týmto zákonom a osobitnými predpismi, ale až (a len) vtedy, keď spotrebiteľ toto porušenie voči zodpovednej osobe úspešne uplatnil na súde. Z uvedeného by teda malo byť zrejmé, že toto primerané finančné zadosťučinenie nemá mať povahu sankcie za primárne porušenie

spotrebiteľského práva, keďže nie je konštruované za jeho primárne porušenie (nárok naň nevzniká za prvotné porušenie práva alebo povinnosti zodpovednou osobou), ale len, tak ako to výslovne vyplýva aj z jeho označenia, povahu zadosťučinenia (odmeny) za aktivitu spotrebiteľa a jeho úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti v súdnom konaní.

Keďže tento nárok pritom vzniká až dodatočne po prvotnom porušení, a to výlučne v závislosti od následnej aktivity spotrebiteľa (či porušenie práva alebo povinnosti uplatní na súde), napr. zrejme najmä ak zodpovedná osoba nevyhovie jeho (oprávnenej) „reklamácií“, resp. požiadavke, alebo vyvíja aktivity, pre ktoré spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti na súde, preto aj pri určení jeho primeranej výšky by sa tak mali zohľadňovať zjavne najmä (už len) okolnosti po primárnom porušení a následné konanie zodpovednej osoby a jej dodatočný postoj a reakcia k záujmom spotrebiteľa, a teda či sa následne v súvislosti s tým chovala tak, aby k súdnemu sporu ďalej prípadne už ani vôbec nemuselo dôjsť (a spotrebiteľ nemusel svoje práva uplatňovať alebo brániť v súdnom konaní). Spotrebiteľ tak teda v tomto nemá právo na vymáhanie a inkasovanie akejkoľvek sankcie za primárne porušenie práva, ale len na primerané finančné zadosťučinenie za následné úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti v súdnom konaní.

24. „Vychádzajúc z citovaného zákonného ustanovenia, jazykovo-gramatického výkladu predmetnej právnej normy a toho, že ak nie sú závažné dôvody pre to, aby bol slovnému textu daný iný význam, má sa výrazom použitým v právnej norme prisúdiť taký význam, aký má v zmysle právneho jazyka, je potrebné konštatovať, že úspešným uplatnením práva spotrebiteľa je daný základ pre priznanie finančného zadosťučinenia.“ (rozsudok KS v Prešove, sp. zn. 9CoCsp/49/2020 z 25.3.2021).

25. „Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ, na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/389/2015). Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privodená konkrétna ujma, nevyžaduje.“ (rozsudok NS SR, sp. zn. 6Cdo/127/2017 z 30.1.2019).

26. Uplatnením práva pritom podľa prevažujúcej súdnej praxe nemožno rozumieť vždy (výlučne) iba podanie žaloby spotrebiteľom, ale výnimočne je takým aj účinná obrana (aktivita) spotrebiteľa v konaní začatom na podnet dodávateľa.

27. V prejednávanej veci je z obsahu žalovaným predloženého rozsudku zrejmé, že žalobca ako spotrebiteľ v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 17C/156/2016 úspešne uplatnil na súde právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, keď súd jeho žalobe vo vzťahu k tomuto nároku pre porušenie ust. zák. č. 258/2001 Z.z. v celom rozsahu vyhovel. Tým bolo pritom (právoplatne) vymedzené jeho úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ako spotrebiteľa v uvedenom súdnom konaní, ktoré aktuálny procesný súd nie je oprávnený preskúmať, právny základ jeho nároku na finančné zadosťučinenie za to tak bol daný, a zostávalo určiť už len jeho (primeranú) výšku.

28. Ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa „pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Bude preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu, stanovil rozsah finančného zadosťučinenia.“ (rozsudok NS SR, sp. zn. 6Cdo/127/2017 z 30.1.2019). Vzhľadom na základ tohto nároku by pritom malo byť zrejmé, že keďže má ísť o primerané finančné zadosťučinenie pre spotrebiteľa za jeho úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti na súde, mali by to teda byť všetky okolnosti súvisiace najmä bezprostredne s týmto uplatnením (a jeho dôvodmi).

29. „Pri stanovení výšky treba vychádzať zo závažnosti porušenia práv, povinností, z okolností tak na strane žalobcu ako aj žalovaného, okolností, za ktorých došlo k porušeniu práv, povinností. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu, resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale v danom prípade musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Kritériom kvantifikácie nároku by mali byť najmä okolnosti, za

ktorých k porušeniu došlo, ich dosah na sféru individuálnych preferencií spotrebiteľa, ako aj závažnosť porušenia práv spotrebiteľa. Konkrétna výška priznaného finančného zadosťučinenia musí zohľadňovať skutkové okolnosti danej veci a spĺňať požiadavku primeranosti.“ (rozsudok KS v Prešove, sp. zn. 17CoCsp/32/2020 z 29.9.2020).

30. „Ide o prostriedok satisfakčný, vykazujúci však aj sankčnú povahu, keďže dôsledkom zaplatenia zadosťučinenia je úbytok v majetkových aktívach osoby, ktorá právo porušila. Táto sankčná stránka u finančného zadosťučinenia má však len vedľajší dôsledok, nakoľko na účely represie slúžia iné odvetvia práva, administratívne a trestné právo, civilné právo má za cieľ „len“ kompenzáciu osoby, ktorej sa má zadosťučinenie poskytnúť. Ako uviedol Najvyšší súd Českej republiky v rozhodnutí 30Cdo/3936/2010 z 15.12.2011, t.j. v čase zhody medzi českou a slovenskou civilnou úpravou v Občianskom zákonníku, inštitút tzv. punitive alebo exemplary damages nekompenzačného odškodnenia exemplárnej alebo represívnej povahy nemá v českom práve oporu.“ (uznesenie KS v Prešove, sp. zn. 9CoCsp/29/2020 z 30.7.2020).

31. Procesný súd k tomu poukazuje tiež na skutočnú funkciu civilného sporového konania v spravodlivom súdnom konaní, v ktorom sa má ochrana poskytovať primeraným spôsobom. „Jeho účelom je poskytovanie ochrany porušeným alebo ohrozeným skutočným subjektívnym hmotným právum a právom chráneným zájmom. V súlade s týmto vymenovaním účelu civilného procesu nejsou situace, na něž Ústavní soud již v minulosti upozorňoval, kdy se civilní řízení vede nikoliv kvůli věci samé, ale kvůli částce, která může být přiznána na náhradě nákladů řízení [nález ze dne 14. 9. 2011 sp. zn. I. ÚS 3698/10 (N 160/62 SbNU 395)]. Nelze připustit, aby civilní soudní řízení bylo odtrženo od jeho skutečného společenského poslání a aby se místo poskytování ochrany stalo výlučně nástrojem sloužícím k vytváření snadného a nijak neodůvodněného zisku na úkor protistrany. I pro náklady řízení tedy platí obecná myšlenka, kterou zdejší soud vyslovil již v nálezu ze dne 20. 6. 2011 sp. zn. I. ÚS 329/08 (N 118/61 SbNU 717): "Jednotlivé instituty občanského soudního řádu a jiných procesních předpisů je proto nutno upravit a úpravu interpretovat a aplikovat tak, aby - při zachování ostatních základních principů a východisek civilního procesu - odpovídaly takto vymezené ochranné funkci civilního práva procesního.". Nebude-li civilní proces ochrannou funkci plnit, ztrácí tím jeho existence jakékoli společenské opodstatnění. ... (32.) Ústavní soud považuje rovněž za důležité vyjádřit se k námitce (stěžovatelky) vytýkající soudům podporu porušování práva v bagatelních věcech bez jakýchkoliv citelnějších následků. K tomu je nutno v první řadě zdůraznit, že v každém řízení - tedy i v řízeních bagatelní povahy - musí být zaručeno právo na spravedlivý proces všem účastníkům. Ani procesní straně, která je z hmotněprávního hlediska v právu, nelze proto tolerovat, zneužívá-li své subjektivní procesní právo, nadto k újmě protistrany. Nelze souhlasit ani s poukazem stěžovatelky na absenci "citelnějších následků". Jedním z ústavních principů, na nichž je každý právní stát vybudován, je princip právní jistoty. Tento princip má řadu rozmanitých aspektů; pro oblast sankcionování protiprávního jednání z něj vyplývá, že každý, kdo se takového jednání dopustil, se může spoléhat na to, že takové jednání bude postíženo sankcí, ovšem sankcí, kterou zákon za toto protiprávní jednání předpokládá, a nikoliv sankcí zákonem nepředvídanou (viz Knapp, V. Teorie práva. Praha: C. H. Beck, 1995, s. 205). Nestačí ovšem, že sankci předpokládá zákon; sankce totiž musí být přiměřená protiprávnímu jednání, které jí má být postíženo. Neúměrné zvyšování sankcí četnost protiprávního jednání nejen nesnižuje, ale naopak s sebou může nést další negativní důsledky (Op. cit., s. 36-37)" (z nálezu Ústavního soudu ČR z 25.7.2012 sp. zn. I.ÚS 988/12, v ktorom bol členom senátu prof. Holländer).

32. Pokiaľ pritom ide o všetky okolnosti daného prípadu, ktoré by mal súd zohľadňovať pri určovaní výšky primeraného finančného zadosťučinenia, súd pripomína, že v návrhovom konaní je výlučne na stranách, teda na žalobcovi a jeho zodpovednosti čoho (akého práva) a na základe akých skutočností sa v súdnom konaní domáha, a na žalovanom čo konkrétne voči tomu namieta. V zmysle ustanovenia § 132 ods. 1 CSP musí žalobca v žalobe uviesť pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, ktoré odôvodňujú uplatnený nárok (povinnosť tvrdenia), teda vymedziť skutkové okolnosti, ktoré majú byť podkladom rozhodnutia, označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení (dôkazná povinnosť), a uviesť žalobný návrh. Žalobným návrhom je súd viazaný. Žalobca teda procesne zodpovedá za to čo a prečo žaluje, a za výber a formuláciu procesných prostriedkov. Je preto zásadne vecou toho, kto navrhuje začatie konania, aby žalobu prispôbil po stránke formulačnej a obsahovej § 132 ods. 1 CSP. Podľa § 132 ods. 2 CSP opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy. Podľa § 150 ods. 1 CSP strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu.

33. V sporovom konaní, ktoré je ovládané dispozičnou zásadou, platí, že súd je viazaný žalobou. Nárok uplatnený žalobou je charakterizovaný opísaním skutkových okolností, ktorými žalobca svoj nárok odôvodňuje, a skutkovým základom opísaným v žalobe v spojení so žalobným petitom je potom vymedzený základ nároku uplatneného žalobou, ktorý je predmetom konania. Rozhodujúcimi skutočnosťami sa rozumejú (všetky) údaje, ktoré sú celkovo nutné k tomu, aby bolo jasné, o čom a na akom základe má súd rozhodnúť, a ktoré, ak budú preukázané, umožňujú žalobe vyhovieť (porovnaj tiež napr. rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 23. januára 2002, sp. zn. 25 Cdo 643/2000, in Soubor rozhodnutí Nejvyššího soudu, nakladateľstvo C.H.Beck, zväzok 13, publ. pod označením C 962).

34. Uvedené závery pritom vyplývajú aj z komentovanej odbornej literatúry, podľa ktorej „základnú procesnú povinnosť sporových strán predstavuje povinnosť substancovať všetky podstatné a rozhodujúce skutkové okolnosti, z ktorých vyvodzujú svoju procesnú taktiku (útok alebo obranu). V sociálnej koncepcii civilného procesu sa povinnosť tvrdenia prejavuje ako povinnosť pravdivo a úplne opísať všetky rozhodujúce skutkové okolnosti prípadu. Nedodržanie tejto povinnosti vedie k neuneseniu bremena tvrdenia v civilnom spore. Následkom je tak opätovne strata sporu pre neunesenie konkrétneho procesného bremena. Ak teda súd procesnú stranu „pristihne“ pri porušení povinnosti tvrdenia, je v rámci tzv. materiálneho vedenia sporu oprávnený a povinný k tejto skutočnosti prihladiť a vyhodnotiť ju v komplexe s inými procesnými povinnosťami a bremenami pri rozhodovaní sporu. ... Súd teda in concreto prihladiť i na nedodržanie procesnej povinnosti relevantne substancovať rozhodujúce skutkové tvrdenia (t.j. substancovať ich pravdivo a úplne)“ (in: Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 50). „Všeobecné, vágne a paušálne tvrdenia žalobcu (pozn. súdu: a nepochybne aj žalovaného) neumožňujú súdu ich vecné preskúmanie a nie sú spôsobilé byť predmetom dokazovania. Takéto nesubstancované prejavy žalobcu súd v konaní legitímne opomenie a nevykonáva vo vzťahu k ich pravdivosti žiadne dokazovanie. ... žalovanému musí byť umožnené vyjadriť sa k všetkým tvrdeným skutočnostiam a vykonaným dôkazom. Toto svoje právo nemôže žalovaný efektívne realizovať v prípade neurčitého skutkového tvrdenia, ktoré samo o sebe vylučuje vysvetlenie alebo relevantnú reakciu, pri zachovaní náležitej miery vecnosti a zrozumiteľnosti. Pokiaľ samotná žaloba nevykazuje vady, pre ktoré by ju súd odmietol v zmysle § 129 ods. 3 CSP, nie je osobitne procesne sankcionované to, že žalobca nedostatočne substancoval svoje skutkové tvrdenia, resp. že sú jeho skutkové tvrdenia neúplné alebo neurčité. Tieto okolnosti sa však prejavujú v ďalšom procesnom postupe súdu (napr. nevykonanie dôkazu, neúplne zistený skutkový stav a pod.) a v jeho konečnom rozhodnutí (zamietnutie žaloby, prípadne zastavenie konania), za čo nesie plnú zodpovednosť procesne neaktívny žalobca. V záujme jeho vlastného procesného úspechu vyžaduje sporové konanie od žalobcu adekvátnu mieru vigilancie a diligencie, teda bdelosti a dôslednosti“ (in: tamtiež, s. 670). „Primárne by všetky relevantné a rozhodujúce skutkové tvrdenia žalobcu mali byť uvedené v žalobe a relevantné a rozhodujúce skutkové tvrdenia žalovaného v jeho vyjadrení k žalobe, resp. v replike a duplike (pozri § 167 a komentár k nemu). Súd môže dať stranám možnosť riadne splniť povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť aj dodatočne, tento postup je však na úvahe súdu ... Kľúčny rozdiel medzi sporom a mimosporom spočíva v tom, že zatiaľ čo v mimospore je zistenie všetkých podstatných skutočností povinnosťou súdu, a to dokonca bez ohľadu na (ne)aktivitu účastníkov konania (vyšetrovací princíp) a rozhodnutie vo veci samej možno vydať až vtedy, keď budú všetky relevantné skutočnosti zistené (princíp materiálnej pravdy), v klasickom spore (na tomto mieste odhliadneme od odlišností sporov s ochranou slabšej strany) je uvedenie a preukázanie relevantných skutočností povinnosťou a zodpovednosťou sporových strán za minimálnej procesnej aktivity súdu a vec je „zrelá“ na meritórne rozhodnutie nie až vtedy, keď boli všetky relevantné skutočnosti preukázané, ale už v momente, keď niektorá zo sporových strán prestala (resp. premeškala príležitosť) „posúvať“ spor k ďalším skutkovým zisteniam.“ Pokiaľ ide o rozsah skutkového základu meritórneho rozhodnutia v sporovom procese táto literatúra ďalej tiež uvádza, že „v klasickom sporovom konaní súd nevystupuje v pozícii aktívneho vyšetrovateľa, ale v pozícii arbitra, ktorý zistí skutkový stav len z komponentov (pozri aj ďalší výklad), ktoré do konania dodali sporové strany. Úlohou súdu teda nie je aktívne vyhľadávať skutkové zistenia a snažiť sa o poznanie „objektívnej“, či „materiálnej“ pravdy, ale zisťovať skutkový stav v miere primeranej procesnej aktivite sporových strán. Bez tejto aktivity strán súd v zisťovaní skutkového stavu nepokračuje - uzavrie proces skutkového základu pre meritórne rozhodnutie a vec rozhodne“ (tamtiež, s. 796).

35. V danom prípade pritom žalobca svoj nárok na priznanie primeraného finančného zadostučinenia odôvodnil len svojou úspešnosťou v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 3.570,22

Eur, nakoľko postupom žalovaného došlo k porušeniu práv vyplývajúcich mu z predpisov na ochranu spotrebiteľa a z jeho strany došlo aj k úspešnému uplatneniu porušeného práva na súde s tým, že suma vo výške 714,04 Eur, ktorej sa podanou žalobou domáha, predstavuje 20 % z celkovej priznanej sumy bezdôvodného obohatenia, a jeho podľa neho vo vzťahu k ním uvedeným okolnostiam nanajvyš primeraná. Žiadne okolnosti, ktoré by bližšie odôvodňovali ním uplatnenú výšku zadosťučinenia (okrem poukazu na sumu bezdôvodného obohatenia, ktorá mu v základnom konaní už bola priznaná), však neuviedol. Z predložených rozhodnutí síce vyplynulo žalobca pred uplatnením svojich práv na súde vyzval žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia, žiadne ďalšie bližšie okolnosti predchádzajúce uplatneniu práva na súde (v pôvodnom konaní vedenom pod sp. zn. 17C/156/2016), zohľadňujúce napr. jeho komunikáciu či neúspešnú reklamáciu, alebo iné predsúdne upozornenie na porušenie práva, ktoré by osobitne zvýrazňovali potrebu podania žaloby (že žalovaný pred súdnym konaním nedbal na jeho výhrady), však neuviedol, a neuviedol ani či konanie žalovaného a následné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti na súde viedlo k vzniku aj iných negatívnych dôsledkov v jeho súkromnom a spoločenskom živote. „Takýmito negatívnymi dôsledkami resp. nepriaznivými okolnosťami prípadu, ktoré by mohli vzniknúť v súvislosti s nekalým konaním žalovaného je napr. vznik nepriaznivej majetkovej a sociálnej situácie v konkrétnom čase, odkázanosť na iných alebo psychická záťaž a pod.“ (rozsudok KS v Prešove, sp. zn. 17CoCsp/32/2020 z 29.9.2020). Zvýšená odmeňujúca funkcia zadosťučinenia pre spotrebiteľa (za to, že sa pustil do sporu so žalovaným) by obvykle mohla vystupovať do popredia napr. najmä vtedy, ak by žalobca konkrétne tvrdil, že zodpovedná osoba pred podaním žaloby odmietla akceptovať jeho (oprávnené) výhrady (prípadne reklamáciu), spoliehajúc sa možno na to (bez hrozby osobitného negatívneho následku), že spotrebiteľ pre obťaženie nebude uplatňovať alebo brániť svoje práva na súde (skúsime, či nám to „neprejde“), a ak jej to (zodpovednej osobe) aj neprejde, nebude to mať pre ňu citeľnejšie následky (lebo spotrebiteľovi potom dodatočne aj tak na podklade rozhodnutia súdu vyhovie len v tom, čo mala urobiť už dávno). Táto stránka je však pri nedostatku tvrdení o predchádzajúcich výhradách spotrebiteľa adresovaných dodávateľovi (zodpovednej osobe) a pri jeho zastúpení advokátom, tak ako tomu bolo aj v tomto prípade, oslabená, nakoľko negatívny prístup zodpovednej osoby, ak nevyhovie oprávneným požiadavkám spotrebiteľa zastúpeného advokátom, má svoj odraz aj v povinnosti nahradiť spotrebiteľovi jeho trovy právneho zastúpenia, a žiadne osobitné úsilie od spotrebiteľa spravidla nevyžaduje.

36. Vzhľadom na vyššie uvedené závery a všetky súdu známe okolnosti tohto prípadu, podľa ktorých bol žalobca v pôvodnom konaní zastúpený advokátom, netvrdil, že by dodávateľa (zodpovednú osobu) pred pôvodným konaním osobitne upozornil na vytýkané nedostatky (porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. a osobitnými predpismi), a k požiadavke zadosťučinenia neuviedol žiadne negatívne dôsledky porušenia práva zo strany dodávateľa v okolnostiach tohto prípadu na jeho súkromný či spoločenský život, a ani to, že by od žalovaného ešte pred podaním svojej žaloby niečo neúspešne žiadal alebo reklamoval, mal súd za to, že žalobca (zastúpený advokátom) netvrdil a nepreukázal také okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie finančného zadosťučinenia až v ním požadovanej výške 20% zo sumy bezdôvodného obohatenia (ktorému v základom konaní už priznané bolo), a uvažoval o jeho priznaní v základnej výške tak, ako ju v obdobných prípadoch priznáva aj Krajský súd v Prešove (napr. v rozsudku sp. zn. 9CoCsp/49/2020, 17CoCsp/32/2020). Jedinou okolnosťou, ktorá podľa názoru súdu vyšla najavo a čiastočne odôvodňovala potrebu zvýšenia primeraného finančného zadosťučinenia za úspešné uplatnenie porušenia jeho práv na súde bol fakt, že žalobca pred základným konaním neúspešne vyzval žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia, na čo žalovaný nereflektoval, a žalobca tak musel svoje práva proti nemu uplatňovať na súde, kde bol úspešný. Vzhľadom na to tak súd napokon považoval za primeranú mierne vyššiu než základnú sumu finančného zadosťučinenia zodpovedajúcu v tomto prípade sume vo výške 10% zo sumy priznanej žalobcovi v základom konaní.

37. Pokiaľ ide o námietku premlčania vznesenú žalovaným, súd túto nepovažoval za dôvodnú, nakoľko podľa dikcie zákona právo spotrebiteľa na primerané finančné zadosťučinenie, tak ako bolo uvedené vyššie, vzniká (až) úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti na súde (a nie ich samotným porušením), a teda právoplatným rozhodnutím súdu, ktorým súd priznal spotrebiteľovi voči zodpovednej osobe nárok z porušenia práva alebo povinnosti uplatnený ním na súde. V danom prípade sa pritom tak stalo rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 17C/156/2016-215 zo dňa 18.4.2018, ktorý (v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu) nadobudol právoplatnosť dňom 19.12.2018, od ktorého do dňa podania žaloby dňa 5.8.2020 uplynuli menej ako dva roky, a teda pred uplynutím tak subjektívnej dvojročnej ako aj

objektívnej trojročnej premlčacej lehoty, a jeho právo na predmetné primerané finančné zadosťučinenie tak nepochybne premlčané nebolo.

38. Na základe týchto záverov tak súd priznal žalobcovi voči žalovanému sumu 357,02 Eur. Keďže právo spotrebiteľa na primerané finančné zadosťučinenie za úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti voči zodpovednej osobe vzniká už právoplatným rozhodnutím súdu v základom konaní, avšak čas splnenia tohto dlhu nie je ustanovený právnym predpisom, žalovaný bol podľa § 563 OZ povinný túto sumu uhradiť žalobcovi po výzve. Žalobca žalovaného vyzval na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia listom zo dňa 29.7.2020 s lehotou do 2.8.2020, od ďalšieho dňa je žalovaný v omeškaní, a preto mu súd uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie spolu so zákonnými úrokmi z omeškania v zmysle ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nar. vlády Slovenskej republiky za čas po jeho splatnosti vo výške o päť percentuálnych bodov vyššej než bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku, a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

39. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. V danom prípade bol základ nároku daný a výška prisúdenej istiny závisela od úvahy súdu, a preto súd vychádzal zo záveru, že žalobca bol v spore úspešný a z toho dôvodu mu súd priznal nárok na plnú náhradu trov konania (ktorých výška však bude vychádzať len z výšky prisúdenej istiny).

40. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia. Odvolanie sa podáva na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.